

רשומות

קובץ התקנות

24 בנובמבר 2024

11551

כ"ג בחשוון התשפ"ה

עמוד

תקנות הגז הפחמימני המעובה (היתר למיתקני גז), התשפ"ה-2024 240

תקנות הגז הפחמימני המעובה (היתר למיתקני גז), התשפ"ה-2024

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 10(א), 11(א) ו-83(א) לחוק הגז הפחמימני המעובה, התשפ"א-2020' (להלן – החוק), אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה –

הגדרות

"אישור מהנדס תנועה" – אישור מהנדס תנועה בדבר בטיחות התנועה במיתקן הגז של מכלית גז או כלי רכב המוביל מכלים מיטלטלים;

"בעל רישיון עבודת גז" – בעל רישיון עבודת גז הרשאי לפי תקנה 9 לתקנות הגז (בטיחות ורישוי) (רישוי העוסקים בעבודות גפ"מ), התשס"ו-2006², לתכנן מיתקן גז מהסוג שלגביו הוגשה בקשה לקבלת היתר למיתקן גז;

"בקשה לקבלת היתר למיתקן גז טעון היתר" – אחת מאלה, לפי העניין:

(1) בקשה לקבלת היתר להקמת מיתקן גז או לחידושו;

(2) בקשה לקבלת היתר להפעלת מיתקן גז או לחידושו;

(3) בקשה לקבלת היתר לביצוע שינוי יסודי במיתקן גז או לחידושו;

(4) בקשה לקבלת היתר להפעלת מיתקן גז לאחר שבוצע בו שינוי יסודי;

"חניון גז" – מקום המשמש לחניית מכלית גז או כלי רכב המוביל מכלים מיטלטלים שלא בעת פריקה או טעינה;

"חתימה אלקטרונית" – חתימה אלקטרונית כהגדרתה בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001³;

"מהנדס תנועה" – מהנדס כהגדרתו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958⁴, הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים כהגדרתו בחוק האמור, בענף הנדסה אזרחית באחד לפחות מהמדורים שלהלן:

(1) מדור "מבנים";

(2) מדור "תחבורה";

(3) מדור "תעבורה";

(4) מדור "כבישים ומסלולים";

"מודד מוסמך" – מודד בעל רישיון כהגדרתו בפקודת המדידות⁵;

"מחסן גפ"מ", "מחסן עזר" – כהגדרתם בצו המחסנים;

"מחסן מכלי מחנאות" – מיתקן גז המשמש לאחסון מכלי מחנאות שסך קיבולם אינו עולה על 450 ליטרים;

"מיתקן מילוי" – מיתקן גז המשמש לאחסון גז במכל ניח ולמילוי במכל מיטלטל או במכלית גז;

"מכל ניח טעון היתר" – מכל ניח המשמש צרכן גז או כמה מכלים כאמור המחוברים זה לזה, שמתקיים לגביהם המפורט להלן, לפי העניין:

¹ ס"ח התשפ"א, עמ' 146.

² ק"ת התשס"ו, עמ' 735.

³ ס"ח התשס"א, עמ' 210.

⁴ ס"ח התשי"ח, עמ' 108.

⁵ חוקי א"י, כרך ב', עמ' 1368.

(1) אם הם נמצאים באזור מגורים – קיבולתם הכוללת עולה על 10 טונות;

(2) אם הם נמצאים באזור אחר – קיבולתם הכוללת עולה על 20 טונות;

”מכלית גז” – רכב להובלת גז בצובר;

”ניתוח סיכונים” (Risk Analysis) – מיצוי תרחישי מאורע מסוכן אפשרי, לאחר זיהוי נוכחותם של גורמי סיכון; הערכה של הסבירות להתרחשותו עקב קיומם של גורמי הסיכון; הערכה של תוצאות המאורע המסוכן, אם יתרחש; וחישוב משוקלל של רמת הסיכון הנגזרת מן ההערכות הקודמות;

”ספק גז” – בעל רישיון ספק גז;

”סקר סיכונים תפעולי” (Hazard and operability study) – ניתוח סיכונים הנשקפים ממיתקן הגז לפי תקן ישראלי ת”י 31010 – ”ניהול סיכונים – שיטות להערכת סיכונים”⁶ או לפי תקן בין-לאומי שהמנהל אישר לספק הגז לצורך כך;

”צו המחסנים” – צו הגז (בטיחות ורישוי) (בטיחות ההחסנה של מכלים ומכלי מחנאות במחסן גפ”מ ובמחסן עזר), התשנ”ב-1992⁷;

”תקנות המודדים” – תקנות המדידות (מדידות ומיפוי), התשע”ו-2016⁸.

2. ספק גז יגיש למנהל בקשה לקבלת היתר למיתקן גז טעון היתר באופן מקוון; בקשה כאמור תכלול את פרטי ספק הגז ופרטיו של מיתקן הגז מושא הבקשה ויצורפו לה מסמכים כמפורט בתקנות 3 עד 7, לפי העניין.

3. ספק גז יצרף לבקשה לקבלת היתר להקמה של מיתקן גז טעון היתר את כל המסמכים המפורטים בטור א’ בטבלה שבתוספת הראשונה המסומנים בסימן ”+” בטור ב’ בטבלה האמורה, בנוגע לסוג מיתקן הגז הטעון היתר שלגביו מוגשת הבקשה.

4. ספק גז יצרף לבקשה לקבלת היתר להפעלה של מיתקן גז טעון היתר, את כל אלה:

(1) המסמכים המפורטים בטור א’ בטבלה שבתוספת השנייה המסומנים בסימן ”+” בטור ב’ בטבלה האמורה, בנוגע לסוג מיתקן הגז הטעון היתר שלגביו מוגשת הבקשה;

(2) אחד או יותר מהמסמכים המפורטים להלן, אם הם נדרשים לפי כל דין להפעלה של מיתקן הגז טעון היתר שלגביו מוגשת הבקשה:

(א) אישור הרשות הארצית לכבאות והצלה;

(ב) אישור שירות ההתגוננות האזרחית;

(ג) היתר רעלים לפי חוק החומרים המסוכנים, התשנ”ג-1993⁹;

(ד) היתר בנייה לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ”ה-1965¹⁰;

(ה) רישיון עסק לפי חוק רישוי עסקים, התשכ”ח-1968¹¹.

5. (א) ספק גז יצרף לבקשה לקבלת היתר לביצוע שינוי יסודי במיתקן גז שיש לו היתר, מסמכים לפי מה שיוזרה לו המנהל, מתוך המסמכים שיש לצרף לפי תקנה 3, בהתאם לסוג מיתקן הגז שלגביו מוגשת הבקשה.

מסמכים שיש לצרף לבקשה לביצוע שינוי יסודי במיתקן גז או לבקשה להפעלתו לאחר ביצוע שינוי כאמור

⁶ י”פ 6766, התשע”ד, עמ’ 4179.

⁷ ק”ת התשנ”ב, עמ’ 644.

⁸ ק”ת התשע”ו, עמ’ 1344.

⁹ ס”ח התשנ”ג, עמ’ 28.

¹⁰ ס”ח התשכ”ה, עמ’ 307.

¹¹ ס”ח התשכ”ח, עמ’ 204.

(ב) ספק גז יצרף לבקשה לקבלת היתר להפעלה של מיתקן גז לאחר שבוצע בו שינוי יסודי, מסמכים לפי מה שיורה לו המנהל, מתוך המסמכים שיש לצרף לפי תקנה 4, בהתאם לסוג מיתקן הגז שלגביו מוגשת הבקשה ולסוג השינוי היסודי שבוצע בו.

ספק גז יצרף לבקשה לחידוש היתר להקמה של מיתקן גז טעון היתר או לבקשה לחידוש היתר לביצוע שינוי יסודי במיתקן גז טעון היתר, לפי העניין, הצהרה של בעל רישיון עבודת גז ולפיה לא חל שינוי בפרטי הבקשה שהגיש לקבלת היתר להקמה של מיתקן גז או לביצוע שינוי יסודי במיתקן גז, לפי העניין, או במסמכים שצורפו לבקשה כאמור, ואם חל שינוי בפרטים או במסמכים כאמור – ספק גז יפרט את השינוי שחל ויצרף את המסמכים הרלוונטיים לשינוי.

לבקשה לחידוש היתר להפעלה של מיתקן גז ספק גז יצרף את כל אלה:

(1) אישור של בעל רישיון עבודת גז כי המיתקן ואביזריו נבדקו לפי דרישות ההיתר להפעלת המיתקן ותקן ישראלי החל על המיתקן, או לפי צו המחסנים, לפי העניין, והם מתאימים לדרישות כאמור;

(2) הצהרה של בעל רישיון עבודת גז כי לא חל שינוי יסודי במיתקן מאז שניתן ההיתר הקודם;

(3) מסמכים כמפורט בתקנה 4(2).

(א) מסמכים שיצורפו לבקשה לפי התוספות הראשונה והשנייה לתקנות אלה יהיו מעודכנים לשנה האחרונה, לכל היותר, ממועד הגשת הבקשה.

(ב) מסמכים המפורטים בתקנה 4(2) שיש לצרפם לפי תקנות אלה יהיו בתוקף במועד הגשת הבקשה.

9. תחילתן של תקנות אלה חודשיים מיום פרסומן.

תוספת ראשונה

(תקנה 3)

מסמכים שיש לצרף לבקשה לקבלת היתר להקמת מיתקן גז

בתוספת זו –

“אישור של מתכנן המיתקן” – אישור של בעל רישיון עבודת גז המתכנן את הקמת מיתקן הגז, ולפיו המיתקן יוקם לפי דרישות תקן ישראלי החל על המיתקן כמפורט בטור ב' בטבלה שבתוספת זו או תקן בין-לאומי החל כאמור או לפי דרישות צו המחסנים, לפי העניין;

“מפת מדידה להיתר” – מפה טופוגרפית כהגדרתה בתקנות המודדים, חתומה בחתימה אלקטרונית מאושרת בידי מודד מוסמך, הכוללת את כל הנדרש לפי הנחיות המנהל כהגדרתו בתקנות המודדים, שניתנו למודד, לגבי עריכת מפה כאמור הנוגעת להקמתו של מיתקן הגז;

“שרטוט מיתקן הגז” – שרטוט של מיתקן הגז על גבי מפת מדידה להיתר, חתום על ידי בעל רישיון עבודת גז;

“תקן 158” – תקן ישראלי ת”י 158 – “מיתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ”מ)”, על כל חלקיו¹²;

¹² ר”פ 5271, התשס”ד, עמ’ 1831.

"תקן 5512" – תקן ישראלי ת"י 5512 – "מיתקנים לתדלוק רכב בגז פחמימני מעובה (גפ"מ)"¹³;
 "תקן 5663" – תקן ישראלי ת"י 5663 – "מיתקנים לאחסון גז פחמימני מעובה (גפ"מ) בצובר
 ולמילוי במכלים מיטלטלים"¹⁴;

"תקן ASME-B31.3 – Process Piping; American Society of Mechanical Engineers – USA"

טור ב' – סוג מיתקן הגז הטעון היתר								טור א' – המסמך
מיתקן מילוי 1.	2. תחנת תדלוק בגז	3. מיתקן גז המשמש להזרמת גז	4. מחסן גפ"מ	5. מחסן עזר	6. מחסן מכלי מחנאות	7. חניון גז	8. מכל נייד טעון היתר	
+	+		למחסן גפ"מ שקיבולתו עולה על 8 טונות			+		א. אישור מהנדס תנועה
תקן 5663 +	תקן 5512 +	תקן + ASME.B.31.3	+	+	+		תקן 158 +	ב. אישור של מתכנן המיתקן
+	+	+	+			+	+	ג. מפת מדידה להיתר
+	+	+	+	+	+	+	+	ד. נסח רישום מקרקעין, ואם המקרקעין אינם בבעלות המבקש – גם הסכם שכירות עם בעל המקרקעין
+	לתחנת תדלוק בגז שקיבולתה עולה על 75 טונות	+				+	למכל נייד טעון היתר שקיבולתו עולה על 75 טונות	ה. סקר סיכונים תפעולי
+	+	+	+	+	+	+	+	ו. שרטוט מיתקן הגז

¹³ י"פ 5282, התשס"ד, עמ' 2292.

¹⁴ י"פ 5485, התשס"ו, 1377.

תוספת שנייה

(תקנה 4(1))

מסמכים שיש לצרף לבקשה לקבלת היתר להפעלת מיתקן גז הטעון היתר

בתוספת זו –

"אישור בודק מוסמך" – אישור בודק מוסמך כמשמעותו בתקנה 4א לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (קווי דלק), התשס"ו–2006¹⁵, בדבר התאמת צנרת מיתקן הגז לדרישות תקן API 570, או בדבר התאמתה לדרישות תקן בין-לאומי אחר שהמנהל אישר לספק הגז לצורך כך;

"אישור בודק מיתקני חשמל" – אישור חשמלאי בודק סוג 3 כמשמעותו בתקנות החשמל, בדבר התאמת מערכת החשמל במיתקן הגז לתוכניות מערכות החשמל והבקרה;

"אישור הדרכת עובדים" – אישור לפי תקנות 2 ו-3 לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט–1999¹⁶;

"אישור התאמה לדרישות צו המחסנים" – אישור של בעל רישיון עבודת גז בדבר התאמת מיתקן הגז לדרישות צו המחסנים;

"אישור התאמת מיתקן הגז לתוכניות" – אישור בעל רישיון עבודת גז בדבר התאמת מיתקן הגז למפת עדות, מפת נפיצות ותזרים צנרת ומכשור, לפי העניין;

"אישור התקנת קולטי ברקים" – אישור חשמלאי כהגדרתו בתקנות החשמל, בדבר התאמת התקנת קולטי הברקים במיתקן הגז לדרישות תקן ישראלי ת"י 1173 חלק 1 – "מערכות הגנה מפני ברקים למבנים ולמיתקנים: מערכת הגנה חיצונית"¹⁷;

"אישור מעבדה מאושרת" – אישור מעבדה מאושרת בדבר התאמת התקנת מיתקן הגז לדרישות תקן ישראלי החל על המיתקן המפורט בטור ב' לטבלה;

"אישור מערכות חשמל" – אישור חשמלאי כהגדרתו בתקנות החשמל, הרשאי לפי תקנות החשמל לתכנן מערכות חשמל מהסוג שהותקנו במיתקן הגז, בדבר התאמת מערכת החשמל במיתקן הגז לתוכניות מערכות החשמל והבקרה;

"מפת נפיצות" – מפת עדות (as made) שבה בודק מיתקני חשמל סימן את אזורי הנפיצות לפי סיווגם בתקן ישראלי ת"י 60079 – "אטמוספרות נפיצות: ציור – דרישות כלליות", על כל חלקיו¹⁸;

"מפת עדות" – מפת עדות (as made) כהגדרתה בתקנות המורדים, חתומה בחתימה אלקטרונית מאושרת בידי מודד מוסמך;

"סקר בטיחות תהליכי למערכות הבקרה והשליטה (SIL)" – ניתוח סיכונים הנשקפים ממיתקן הגז הכולל קביעת רמת בטיחות (Safety Integrity Level), לפי IEC 61508 ותקן IEC 61511 או לפי תקן בין-לאומי אחר שהמנהל אישר לספק הגז לצורך כך;

"שרטוט איזומטרי" – שרטוט איזומטרי של המכל הניח במיתקן הגז על גבי מפת עדות החתום על ידי בעל רישיון עבודת גז;

¹⁵ ק"ת התשס"ו, עמ' 592.

¹⁶ ק"ת התשנ"ט, עמ' 1141.

¹⁷ ר"פ 5805, התשס"ח, עמ' 3051.

¹⁸ ר"פ 7321, התשס"ו, עמ' 9072.

"תורים צנרת ומכשור" – תורים הנדסי (as made) החתום על ידי בעל רישיון עבודת גז, המפרט את האביזרים במיתקן הגז ואת נתוני הלחץ והספיקות במערכת הגז, הכולל רשימה של האביזרים, מכשור, קווי הצנרת ומערכת הבקרה של מיתקן הגז (Piping and instrumentation diagram (P&ID);

"תיק מפעל" – תיק מפעל של מיתקן הגז כמשמעותו בתקנה 4 לתקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993¹⁹;

"תוכנית אבטחה של מיתקן הגז" – תוכנית אבטחה ומיגון של מיתקן הגז, בהתאם להנחיות משטרת ישראל והממונה על הביטחון במשרד האנרגיה והתשתיות, מאושרת בידי ממונה כאמור;

"תוכנית מחסן מכלי מחנאות" – צילום של כלוב המגן באתר שבו מאוחסנים מכלי המחנאות וכן שרטוט של האתר (as made), הכולל מידות של האתר ושל כלוב המגן, מיקומו ומרחקי בטיחות לפי סעיף 24 לצו המחסנים;

"תקנות החשמל" – תקנות החשמל (רישיונות), התשמ"ה-1985²⁰;

"תקן 570 API" – Piping Inspection Code: Inspection, Repair, Alteration and Rerating – "API 570 of In-Service Piping Systems; American Petroleum Institute (API)

"תקן 61508 IEC" – Functional safety of electrical/electronic/programmable – "IEC 61508 electronic safety-related systems

"תקן 61511 IEC" – Functional safety – Safety instrumented systems for the process – "IEC 61511 industry sector

טור ב' – סוג מיתקן הגז הטעון היתר								טור א' – המסמך
8. מכל נייד טעון היתר	7. חניון גז	6. מחסן מכלי מחנאות	5. מחסן עזר	4. מחסן גפ"מ	3. מיתקן גז המשמש להזרמת גז	2. תחנת תדלוק בגז	1. מיתקן מילוי	
					+		+	א. אישור בודק מוסמך
+					+		+	ב. אישור בודק מיתקני חשמל
למכל נייד טעון היתר שקיימת מערכת חשמל באחד מאביזריו								
+	+		+	+	+	+	+	ג. אישור הדרכת עובדים
		+	+	+				ד. אישור התאמה לדרישות צו המחסנים
+	+		+	+	+	+	+	ה. אישור התאמת מיתקן הגז לתוכנית
	+			+			+	ו. אישור התקנת קולטי ברקים

¹⁹ ק"ת התשנ"ג, עמ' 1052.

²⁰ ק"ת התשמ"ה, עמ' 878.

טור ב' – סוג מיתקן הגז הטעון היתר								טור א' – המסמך
8. מכל נייד טעון היתר	7. חניון גז	6. מחסן מכלי מחנאות	5. מחסן עזר	4. מחסן גפ"מ	3. מיתקן גז המשמש להזרמת גז	2. תחנת תדלוק בגז	1. מיתקן מילוי	
	+			+ למחסן גפ"מ שקיבולתו עולה על 8 טונות		+	+	ז. אישור מהנדס תנועה
+ תקן 158					+ תקן 158	+ תקן 5512	+ תקן 5663	ח. אישור מעבדה מאושרת
	+			+		+		ט. אישור מערכות חשמל
+ למכל נייד שקיבולתו עולה על 20 טונות	+				+	+	+	י. מפת נפיצות
+	+		+	+	+	+	+	יא. מפת עדות
					+		+ למיתקן מילוי שקיבולתו עולה על 1,500 טונות	יב. סקר בטיחות תהליכי למערכות הבקרה והשליטה (SIL)
+	+				+	+	+	יג. סקר סיכונים תפעולי (HAZOP)
+						+	+	יד. שרטוט איזומטרי
+					+	+	+	טו. תזרים צנרת ומכשור
+ למכל נייד הנמצא באזור תעשייה	+			+	+	+	+	טז. תיק מפעל
	+ לחניון גז שקיבולתו עולה על 75 טונות			+ למחסן גפ"מ שקיבולתו עולה על 75 טונות			+	יז. תוכנית אבטחה של מיתקן הגז
		+						יח. תוכנית מחסן מכלי מחנאות

אלי כהן
שר האנרגיה והתשתיות

י"ב בחשוון התשפ"ה (13 בנובמבר 2024)
(חמ 6705-3)